

Ferdinand Ossendowski:
Življenje in prigode
male opice.
(Dnevnik šimpanzke
„Kaške“)

D a n s k r b i.

»Striček« je venomer brez zavesti. Izgovarja nerazumljive besede. Brez prestanka ponavlja: »Hop! Allez! Saltomortale double, hop!«

Kaj naj to pomeni? Vprašam ga, ko ozdravi.

Ori-Ori se glasno smeje, škriplje z zobmi in se premetava. Starka Si-Ma, naša zdravnica, žalostno kima z glavo. Ngu-Ngu sedi pri njem in joče.

Ves narodek je v skrbah za življenje Ori-Orija.

D a n s k r b i.

»Striček« se ne premetava več in nič ne govori. Leži bled in se ne makne... Gleda nekam visoko. Zdi se, da nič ne sliši.

Tetka Si-Ma in Ngu-Ngu sta vedno bolj žalostna...

Tri noči sem prejokala...

D a n u p a n j a.

Ori-Ori se počuti danes bolje. O, kakšna radost! Prosil je jedi. Sama sem obrala najbolj sveže bambusovo steblo in sem nakrmila ranjenca. Takoj je zaspal.

»Sedaj bo živell!« je prerokoval častitljivi Bo-Bo.

Srečni smo. Tetka Hara-Ua, ki je bila v bolezní »strička« molčeča, danes ves dan klepeče. Vsi so tako srečni, da je nihče ne moti.

D a n n o v e ž a l o s t i.

»Striček« je že zdrav. Prekopicava se, dasi je slab. Dela take obaze, da ni mogoče zdržati. Še celo sam Bo-Bo od veselja gode.

Ori-Ori se čuti junaka. Kroži po jami, bliska z očmi in mrmra:

»Serval! Kaj je to — serval?! To je — uboga podgana! Dajte mi leva... za dvoboj... Toda prej mi dajte dobro palico. Tako, pošteno, iz celega debela starega drevesa. Jaz že naučim leva reda... Ha!«

Vsi se smejejo, a »striček« najglasneje. Saj vemo vsi, da serval ni podgana.

Vidimo na prsih Ori-Orija strašne brazgotine, ki mu jih je zadal ropar s kremplji. Serval — je nevaren, silen sovražnik. Prepričal se

je o tem v kratkem sam Ori-Ori. Rane so se iznova odprle. Trpel je, ležal, tresel ga je mraz in ječal je. Zvečer je začel blesti. Vzklikal je nerazumljive besede. Nikogar ni poznal...

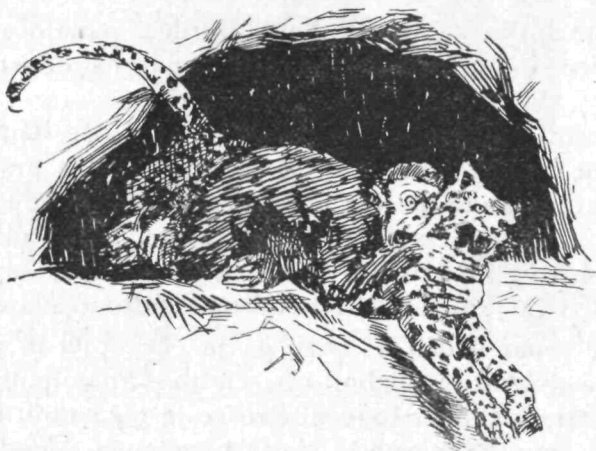
Strašen dan.

Če bi bil Ori-Ori zdrav in močan kot prej, nas ne bi zadel tako strašen udarec...

Le težko morem zbrati misli, da opišem dogodke minule noči.

Strašno je naše življenje! Mi — šimpanzi nikomur ne škodujemo. Medtem pa nas obkroža toliko sovražnikov od vsepovsod! Zakaj je padla na nas taka kazen? Kdo nas kaznuje? Čemu?

Danes je ves dan divjal naliv. Zvečer se je zjasnilo. Po nebu je plaval mesec. Svetil je jasno. Savana je v njegovih žarkih postala

bela. Od dreves so se vlekle črne sence. Izpočetka so bile dolge, pozneje pa, ko je mesec zaplaval nad gorami — kratke, jedva dosegljive.

Nismo še spali. Tupatam so se šimpanzi tiho pomenkovali. V svojem kotu se je premetaval in zmešano govoril bolni Ori-Ori... Otroci so spali, stisnjeni k materam.

Redko so se oglašale ptice v grmovju. Cikali so netopirji. Piskale so podgane, ki so gnezdile med kamenjem. Daleč na savani so se svetile kaluže vode. Nabrale so se po naliveu. Vse naokoli je mirno zasvalo.

Nenadoma... Lasje se mi ježe, če se spomnim tega trenutka.

Zrla sem na savano, ležeč pri mami.

Nad robom skale, ki se začinja ob izhodu jame, se je namah dvignilo nekaj črnega. Rastlo je z nenavadno naglostjo. Strah mi je odvzel glas... Velika žival z dolgim repom. Spoznala sem jo... Leopard je zavohal naše skrivališče. V tem hipu se je črna senca premaknila nad menoj. Šla je, valeč se. Široko je stavila noge in razkladala kosmate roke. Bil je eden naših največjih samcev. Vendar ga nisem

mogla takoj spoznati. Leopard je že ležal, pripravljen za naskok. Šimpanz ni čakal. S silo se je odbil od zemlje. Slišala sem, kako so gluho udarile ob kamen mogočne noge. Vrgel se je na napadalca kot vihar. Padel mu je na hrbet. Trčil je vanj, objel ga z močnimi rokami in ga skušal zadušiti. Ropar se je metal z vso silo. Tesno sklenjena borilca sta se za hip zamajala nad skalo in se zakotalila navzdol. S truščem se je utrgalo za njima kamenje in drobni prod. Oddaleč se je zaslišal gluhi, grozni krik šimpanza.

Vsi so planili pokonci in stekli k robu strme skale.

»Kdo se bori z leopardom? Koga ni v brlogu?« so se razlegla skrbna vprašanja.

»Vodnik šimpanzkega rodu, moj sin, hrabri Rru, nas brani!« je s ponosnim glasom zaklical častitljivi BoBo.

Videli smo bitko kakor na dlani. Borilca, padajoča navzdol, sta se odtrgala drug od drugega. Stala sta sedaj na odprtem prostoru, oko v oko.

Veliki, pisani leopard, močni ropar, in moj oče Rru — mogočen, črn kot skalna groblja. Stal je in se glasno tolkel v prsi. Leopard je skočil k njemu in ga udaril. Rru je vzdržal napad in odgovoril s strašnim udarcem s pestjo. Dolgo je trajala bitka. Sovražnika sta se napadala z besnostjo in krikom. Leopard je tolkel s šapami, trgajoč očetu kožo. Rru ga je oglušal in metal na zemljo z udarci pesti.

Ko mu je ropar skočil na prsi, ga je oče objel in pritisnil nase. Črez hip ga je dvignil in telebnil ob zemljo. Omamljeni sovražnik se je hotel odtrgati za skok. Mogočni Rru se je razmahnil in mu zdrobil čeljust. Videli smo, kako mu je visela brez moči. Vendar je leopard zbral svoje sile in se zaril očetu s kremplji v prsi. Rru se je zamajal. Zopet je spravil pod sebe nasprotnika in ga udaril z vso močjo. Leopard je žalostno zatulil in otrpnil.

Atek je zmagal. Strašni sovražnik je ležal brez življenja. Imel je razbito čeljust in iztrgan drob.

Rru je dolgo stal nad njim. Zdelo se nam je, da nečesa čaka ali pa da se je globoko zamislil. Namah je krenil predse. Šel je na savano. Dolgo se je črnil na beli, razsvetljeni ravnini, dokler ni omahnil in padel. Brambovci so hiteli na pomoč in prinesli vodnika.

Mogočni Rru ni več živel...

O, če bi Ori-Ori ne bil bolan, bi bil pomagal v bitki vodniku. Drugi šimpanzi se niso upali.

Moj oče je padel v obrambi našega rodu. Njegova smrt je bila lepa in veličastna...

Nikdar ne pozabim atka, ne! vodnika našega, polnega poguma, moči in junaštva.

Ponosna je nanj Ket, hčerka Rru-ja!

(Dalje prih.)